

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Közgazdasági törekvések.

Szívesen foglalkozom Magyarországgal. Érdekel az a szívós kitartás, amelylyel láncrakötött jogait érvényesíteni törekszik; de nekünk, a külföldön, néha ugy tetszik, mintha a puskaapor füstje eltakarná a küzdőteret. Sokakat nem érdekel, de én mindig szívesen megkérdem ilyenkor: Hungaria, quo vadis?

Most is tudok róla. Ismerem a célt, ismerem a hadjárat fegyvereit és féltő rokonszenvvel várom a küzdelem kimenetelét.

Nem feladatom azonban e helyen, hogy bírálatot mondjak a fegyverekről; egy nemzet hazafiúi törekvéseit megérteni és méltányolni még a rokonszenv sem tudja kellőképen. Ehhez a haza hű fiának, a nemzet művelt tagjának kell lenni.

Én tehát csak arról kívánok szólni néhány szót, milyen hatással vannak a magyarországi politikai zavarok a külföldre, közgazdasági szempontból.

Két szóval felelhetek erre: rossz hatással. A tőke általában a csendes, zavartalan küzdőteret kívánja, ahol rendezett viszonyok között gyarapodhat. Magyarországról pedig a házastársa: Ausztria azt igyekszik elhíttetni a külfölddel, hogy a forradalmi törekvések állandóak határai között. Érthető tehát, hogy a külföldi tőke nem építkezik a puskaaporos hordó körül.

Szerencséje azonban Magyarországnak,

hogy vagyunk már elegenden a külföldön, akik tisztán látják a helyzetet. Akik jól tudjuk, hogy éppen Ausztria érdeke az, hogy a külföldi tőkét lehetőleg távol tartsa Magyarországtól, hogy így azt egyedüli piacként tarthassa meg a maga részére. Ez az oka annak, hogy a nagy tőke, mely közvetve és közvetlenül nyújtja csápjait a világ minden tája felé, nem ignorálja teljesen Magyarországot.

Egy fejlődő iparu és iparfejlesztésre még erősen rászoruló országnak azonban nem csupán a nagy tőkére van szüksége, hanem a kisebb kereskedő, bánya- és gyárvállalatok iránt érkeklődő közép- és kistőkére is. Ezeknek összessége ad gazdasági erőt az iparos és kereskedő államoknak és ennek a tőkének vállalkozó kedve adna fellendülést Magyarországnak közgazdaságának is. Kétségtelen ugyanis, hogy a több szemmel vigyázott, egymástól független és különböző esélyektől függő kis tőkéket közgazdasági szempontból stabilisabbnak kell tekintenünk, mint az ugyanilyen összegű, egy vállalkozásba fektetett és egy esélytől függő tőkét.

Ez a kis- és közép tőke pedig itt a külföldön, amely szívesen vállalkozna kevésbé kihasznált ipari és kereskedelmi piacon, igen óvatos és érzékeny, mint a legfinomabb légszűrő. Ennek a tőkének részére Magyarország jelenlegi helyzete nem megfelelő, legalább is a tőkét tulajdonosai erről vannak meggyőződve.

Mit kellene tenni tehát Magyarországnak?

Ha a közgazdasági megerősödését a külföldi tőkék segítségével óhajtja keresztülvinni, úgy először is meg kellene kísérenie, hogy a politikai kérdéseket — melyek fejlődésére zavarólag hatnak, — rendbe hozza.

A másik feladat Magyarország részére: a maga erejéből igyekezni gazdasági megerősödésre.

Jól tudom, hogy az sem könnyű feladat. De kis kövekből készült a hatalmas gula és futóhomokból képződött sok magas hegy.

Az legyen tehát Magyarország törekvése, hogy minden apróságot megragadjon gazdasági életének fejlesztésére. Hozzon a törvényhozás olyan rendelkezéseket, melyek polgári köteleességek teljesítésénél kedvezményben részesítik főképp az ipari téren jeles eredménnyel működőket és ezzel valósággal csábítsa polgárait az ipari élet fejlesztésére.

Hathatós eszköz lenne ehhez csakugyan egy olyan törvény, melyet az 1889. évi július hó 15-én kelt francia véderőtörvény mintájára kellene alkotni. Manapság, midőn a megnehezült életviszonyok közepette, mind nagyobb súlylyal nehezedik az állam polgáira a veradó, kell-e kecsgetetőbb valami, mint az ipari jelességért — katonai kedvezmény. Hány, a középiskolai végbizonyítványra, csupán

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

22 mérsékelt kamattal mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

Késő bánat.

Írta: René Maizeroy.

A levele nagyon alázatos volt és éppen nem ügyetlen; a boldogtalan asszony elmondta őt sorban, milyen volt az élete szökése óta. A kedvese, akiért Julient elhagyta, szintén faképnél hagyta őt; valami kis alkalmazás után nézett, de mindeddig eredménytelenül.

Nem követte el azt a hibát, hogy mentesse magaviseletét: az övé volt minden hiba, meglakolt érte. Julienhez fordult, mert szüksége van egy kis segítségre, hogy megélhessen, hogy bevárjon egy alkalmazást, melyet kilátásba helyeztek neki. Remélte, hogy nem lesz terhére annak, akit rutul megcsalt. „Nem mertem jelentkezni nálad, ahol kétségen kívül helyettesítve vagyok, azért írom e sorokat a hivatalodba.“

Ez a levelel elsomorította Julient. A szegény lány árulása bizonyára csapás volt rá nézve;

sokáig szenvedett bele, de hát annak már három éve. Leverte őt, amint megtudta, hogy egykori barátja minden nélkül van s kénytelen bevalani nyomorát.

— Ki hozta ezt a levelet? kérdezte a hivataloszólgától.

— Egy fiatal lány, künn van, választ vár.

— Bocsássa be.

Egy kis munkás lány lép be szelid ábrázattal, varrónó vagy talán virágcsinálónő.

— Ismeri Merruaud kisasszonyt?

— Igen. A szomszédomban lakik.

— Régóta?

— Három nap óta a Didot-utcában.

— Tudja, mi van ebben a levélben?

— Nem.

Szeretett volna még tovább kérdezősködni, de valami visszatartotta. Névjegyet vett elő, pár szót vetett rá és átadta a lánykának.

— Kérje meg Merruaud kisasszonyt, hogy jöjjön el holnap hozzám,

— Igenis.

— Mondja neki, hogy ne aggódjék és hogy

teljesen rendelkezésére állok. Várni fogom őt egész nap.

Másnap reggel egy félénk csöngetésre Julien ajtót nyitott. Klári, mert ő volt, megállt a küszöbön, nagy zavarában nem mert belépni.

— Nos, Klári, talán félsz tőlem?

Csak ekkor neki bátorodva lépett be. Julien már régóta nem neheztelt volt kedvesére s most olvadni érezte a szívét, amint ilyen megalázkodónak látta őt. Kezet nyújtott neki, hogy bátorítsa.

— Nos, ülj le és beszélj el bajaidat.

De Klári még mindig állva nézett körül.

— Hát ez az új lakásod?

Elkezdett forogni a szobában vizsgálgatva a butorokat, mint az elveszett macska, mely haza kerülve bámulja a változást.

— Megengeded?

— Hogyne!

— Ah, ez a festmény megvolt nálunk már a Labruyére-utcában is!

Zavarba jött, amiért a „nálunk“ szó kiszaladt a száján s félénksége, mely már oszladozni kezdett, újra elfogta.

az önkéntesi egyéves szolgálat kedvezményéért törekvő ifju tódulna az ipari pályára, ha a törvény biztosítaná azt a jogot, hogy a kiváló tehetségű és szorgalmas ifjak, akik iparukban feltűnő előmenetelt tanusítanak s fejlesztésére hivatást árulnak, katonai kedvezményt élvezzenek. Kedvezményként három esztendő helyett csak egy évet szolgáljanak ténylegesen és a következő két évre, mely után a rendes tartalékba lépnek, állandóan szabadságoltassanak.

Kétségtelen, hogy a katonaság nem veszt a kedvezménnyel. A három évi szolgálatra kötelezett ujoncok félszázaléka, vagyis százezer emberből csupán ötszáz, könnyen nélkülözhető, illetőleg pótolható két éven át a póttartalékból.

De akárhogyan lenne is, mégha áldozatot is kell hoznia a véderőnek, meg kell ezt tennie az ipar érdekében, melynek fejlesztése elsőrendű nemzetgazdasági feladat.

Ilyen és ehhez hasonló intézkedések foglalkoztassák tehát azokat a tényezőket, akiknek kötelessége Magyarország gazdasági érdekeinek szemeltartása és előmozdítása. A biztos alapokon mozgó gazdasági élet megteremtése önjerejéből is sikerülni fog Magyarországnak, annál is inkább, mert a szilárd és cél felé biztosan haladó törekvések bizalmat keltenek majd a külföldi tőkében is, amely — biztosíthatok felőle mindenkit — szívesen megy akárkova, ahol komolyabb kockázat nélkül a hasznát látja.

E cikket Jules Barré, a kiváló francia közgazdaság író írta a „Magyar Jövendő” részére. Aktuálisáná ogva leközlöttük.

Ujdonságok.

— Plébánosunk betegsége. Kádár Szilveszter kamarás-plébános — mint őszinte sajnálattal értesülünk — súlyos betegen fekszik. Néhány hete már, hogy meghüléstől eredő kis tüdőbaja miatt szobát őrizni volt kénytelen s állapota az utóbbi napokban oly örvedesen

— Milyen szép lett nálad minden.

Távrolról nézegette a tárgyakat, anélkül, hogy megérintené. A pillanat kinos volt; a keserű kinok mindkettőjüket elszomorították. Tíz évig szerették egymást, együtt élték át az ifjuság legragyogóbb idejét Julient mély szánalom fogta el, hogy társát azokból a szép évekből mint kéregetőt látta magához bekopogtatni. Nem tudta, mi módon értesse meg vele, hogy ha a szerelem örökre oda van is, a régi barátság feléleszt-hető.

— Tudod-e, hogy itthon vagy, Klári?

— . . . Köszönöm.

Szomoruan mosolygott, a Julien karjaiba akarta magát vetni, annyira meghatották a szívélyes szavak, de nem mert, tartott tőle, hogy Julien komédiázásnak venné, hogy behizelegje nála magát. Egy fényképet pillantott meg a kandalló párkányán s megállott előtte.

— Ez a . . . a kedvesed?

— A leendő nőm.

— Magas termetű.

— Nem nagyon; valamivel alacsonyabb mint te.

— Gazdag?

— Igen, nagyon gazdag.

— Örömmel hallom, hogy vagyont hoz neked . . . Megérdemled . . . Szőke?

— Nem. Barna.

— Azt hittem volna . . . a fénykép csal . . . Szép leány a jövendőbelid, tette hozzá némi erőlködéssel.

Majd vissza hökkent egy elég nevetséges tárgy: egy üvegből font hattyu előtt. Ez a silány vásárfia egészen kirit ebben az izléssel tartott szalonban.

javult, hogy hivatalában látogatókat is fogadhatott. E javulás azonban csak látszólagos volt, mert betegsége e hó 26-án újból ágyba döntötte. Kívánjuk, hogy beteg plébánosunk mielőbb visszanyerje teljes egészségét!

— **A helypénzszedési jog.** Mindszent község piaci helypénzszedési jogát a folyó hó 13-án megtartott árlejtésen Seres Lajos hentes vette haszonbérbe, mint már említettük is, 2105 koronáért. Alig néhány koronával ajánlott többet, mint egy másik árlejtő. De ez mellékes. A vállalat az övé lett s a 160 korona bánatpénzt az új vállalkozó azonnal le is fizette. Eddig rendbe lett volna a dolog. De Seres Lajos másnap már mást gondolt. Megbánta, hogy részt vett az árlejtésen s írásos beadványt intézett a község előljáróságához, melyben rendkívüli közgyűlést kér összehívni oly célból, hogy mentse fel az árlejtésen elvállalt kötelezettségek alól, vagyis adják másnak haszonbérbe a piaci helypénzszedési jogot. A rendkívüli közgyűlés, melyet az előljáróság sürgősen össze is hívott, e hó 25-én foglalkozott Sörös Lajos kérelmével. A képviselőtestület kijelentette, hogy kérelmét nem teljesítheti, mert az árlejtés komoly dolog, nem báb-játék; sőt utasította az előljáróságot, hogy kösse meg a haszonbéri szerződést Sörös Lajossal, s amenyiben az erre hajlandó nem lenne, tartson újabb árlejtést, a megretirált vállalkozó terhére, illetőleg költségére. Mivel Sörös Lajos az előljáróság előtt újfönt kijelentette, hogy a haszonbérlestől föltétlenül visszalép az újabb árlejtés — mint lapunk hirdetései közt olvasható — már ki is lett tűzve december hó 1-ére. Kíváncsian várjuk az eredményt.

— Ifjusági ünnepély Szegváron. Igen kedves gyermek-ünnepélyt rendezett mult vasárnap délutáni a szegvári elemi népiskolák tanítótestülete a Katholikus Kör helyiségében. Az ügyesen összeállított műsor szerint az ünnepélyt a tanulóifjuság jól szervezett énekkara nyitotta meg a „Talpra” című hazafias, három szólamu indulóval. Ezt követte a „Kandalló titka” c. tréfás gyermekszimű Rudnyánszky Gyulától,

— Hogyan, hát ezt megtartottad? Én nyertem ezt a csecsebecsét a Robinsonban, akkor nap, hogy . . .

De az ereje elhagyta; alig bírta zsebkendőjét előkeresni s elföldni a szemét, melyet könyfátyol homályosított el.

Julien vállon togtá őt majdnem gyöngéden, erővel leültette.

— No, no . . . ne busítsd hiába magadat; hiszen láthatod, hogy nem neheztelek többé rád . . . Mond el a bajodat; megteszek mindent az érdekedben.

A leány zngokott a fiatal ember mellett; de még könnyei között is szégyelte ellágyulását s messzebb ült a díványról egy székre.

— Igen . . . ez az én méltó büntetésem, hogy nem teszesz nekem szemrehányásokat . . . még arra sem érdemesítesz, hogy nyomorultnak neveznél.

Igy maradt a Julien nyakán egy nő, ki nem volt a felesége és nem volt a kedvese; mert megértették, bár nem szóltak róla, hogy az egykori viszonynak vége; mindegyiknek meg volt az oka rá, hogy ez elhatározásnál maradjon: az egyik nőszülni készült, a másik nem tartotta méltónak rá magát, hogy felkínalkozzék. Julien némileg gyámság alá vette barátnőjét.

Aggódott a sorsa iránt, lépéseket tett, hogy elnyerje az alkalmazást, melyért folyamodott, segítette őt pénzzel, tanáccsal. Klári újra szeretni kezdte őt, de volt elég loyaltása, hogy ne igyekezzék őt visszahódítani. Ferde és veszélyes helyzet!

Julien naponkint meglátogatta őt pár pillanatra a lakásán. Klári finom tapintattal, vidám

melynek élénk előadása folytonos derűtségben tartotta a jelenvolt szépszámu közönséget. Majd ismét többszólamu „Népdalegyveleg”-ben gyönyörködött az ünnepély hallgatósága. Ezután Gaál Mózes egyfelvonásos vigjátékát, A „Luca napja”-t adták elő a kis műkedvelők, jó betanulással és nagy elevenséggel. Elragadtató volt a páratlan izléssel összeállított két „Élőkép” is, melyek közül az egyik a magyar szabadságharcot követő elnyomatásunkat, az alkotmány legigázását, a másik nemzetünk újraébredését jelképezte. Végezetül a gyönyörtü Rákóczi-induló csendült meg az ártatlan gyermeki ajkakon, több szólamban. — Az ifjusági előadás minden tekintetben igen jól sikerült. A Katholikus Kör e célra átengedett nagy terme zsufolásig megtelt hallgató közönséggel úgy, hogy szerdán délután külön előadást kell rendezni a tanulóifjuság részére. Mindenki nagy meglepéssel távozott a mintegy 2 óra hosszúig tartó, szívet és lelket egyaránt gyönyörködtető gyermekünnepélyről; nem sajnálta azt a néhány fillért, melyet tanulóink hazafias és vallásos nevelésére áldozott általa, hogy lehetővé tette egy — az ének és dal tanítását nagyban megkönnyítő — iskolai harmónium beszerezhetését. Fogadják érte ezuton is az állami tanítótestület hálás köszönetét s legyenek mindenkor ily jó akarói és támogatói az iskolának magasztos célja elérésében!

— Katalin-bál. Tegnap éjjel zajlott le a Mindszenti Iparosok és Kereskedők Köre által rendezett Katalin-bál, mely minden évben kedves mulatsága szokott lenni úgy a fiataloknak, mint a magunkfaja három x-en tuli korosabbaknak. E vigasság sikere sem maradt a korábbiak mögött, sőt. Az áldozatkész rendezőség igen csinos, rokokóstíliú táncrenddel kedveskedett a hölgyeknek és mindent megtett a multság sikerének előmozdítása érdekében.

— **Irni és olvasni nem tudók ingyenes oktatása.** Ily cím alatt említettük már lapunk 46-ik számában, hogy a mindszenti állami elemi iskolák tanítótestülete az irni és olvasni nem tudó analfabéták részére a téli hónapokban, tehát mikor népünk legjobban ráér, teljesen ingyenes tanfolyamot rendez. E tanfolyamot, mely hétfőn, kedden csütörtökön és pénteken,

alázattal fogadta, csak a terveiről beszélt neki. A postásnői vizsgát nem tudta leltenni s most pénztárosnőnek készült valamelyik vendéglőben.

Egy napon értékes karpereccel lepte meg Julien a barátnőjét.

— Nekem hozod ezt . . . miért? kérdezte az ámuló leány.

— Mert holnap a névnapod van.

— Valóban . . . és te gondoltál erre?

Nem volt ereje megköszönni; olyan arcot vágott, mint a kis gyermek, mikor sirni akar. Zokogás, melyet el akart fojtani, rázta meg.

. . . És mert szeretlek . . . tette hozzá Julien, miközben karjaiba fogta az ájuldozót.

— Oh, nagyságos ur, jöjjön hamar, Meruau kisasszony elemésztette magát. Ezt a levelet találták a szobájában:

Julien megsemmisítellen olvasta:

„Kedves egyetlen Julienem, a tegnapi történetek után nincs más menekvés, mint, az én halálom. Ha újra a kedvesed lennék, örökké magad előtt látnád az árulásomat. Nem gyűlöltél többé, mert megszűntél sajnálni. De a gyűlölet visszaállna szívedbe a szerelemmel együtt. Nem jobb-e, ha én félreállok?

Légy egy tisztességes nő férje; vedd el azt a szeplőtlen fiatal lányt, kinek az arcképét nálad láttam és aki vár rád. Ami a régi barátnőt illeti, ki eltűnik, őrizd meg az emléket keserűség nélkül, mert büszkén megy el, hogy bebizonyítsa neked, hogy sujt helyezett a te bocsánatodra. Meghal, hogy tehetetlené tegye rád nézve hogy bocsánatodat visszavedd tőle.”

mindenkor délután 5 órától este 7 óráig tart, mindazon 24 éves kort meghaladó férfiak, kik bármely oknál fogva iskolai kiképzésben nem részesülhettek, teljesen ingyen meg tanulhatnak írni, olvasni és számolni, sőt még a szükséges könyveket és egyéb iróeszközöket is ingyen kapják. Nagy örömmel közöltük eme igazán kedvező és az analfabétáktól semmi áldozatot sem követelő tanfolyamról szóló hirdásunkat, abban a reményben hogy községünk bizonyára tekintélyes számot kitevő analfabétái megragadják ezen páratlan alkalmat és sietnek beiratkozni a tanfolyamra. Azonban csalódtunk, mert a tanfolyamra ezideig csak négyen jelentkeztek, noha a jelentkezési határidő már e hó 30-án, vagyis kedden, lejár. Időközben az országos közoktatási tanács megküldte a szükséges tanszereket is, 40 tanuló részére. Van tehát már ingyenes oktatás, ingyen tankönyv és ingyen írószer, csak olyan nem akad — ami bizony elég szomorú — aki tanulni akarna. Pedig községünkben bizonyára él legkevesebb 400 analfabéta, akik az irniolvasásnak a mindennapi életben jó hasznát vehetnék. Értesülésünk szerint az új választási törvény is akként rendelkezik, hogy csak oly honpolgár lehet választó, aki írni és olvasni tud. Az analfabéták tehát semmiféle választásnál szavazati joggal nem birhatnak. — Nem akarnók hinni, hogy analfabétáink elzárkóznak a tanulás elől, mert evvel csak élheterettségüket bizonyítanák be és hisszük, hogy a még hátralevő jelentkezési napokon tömegesen keresik föl az állami iskolák igazgatóságát, hogy a tudást terjesztő tanfolyam megtartható legyen.

— **Szentes új főkapitánya.** A szentesi főkapitányi állásra Kelemen Béla dr. főispán Zilahy Kálmán nagyváradi rendőrségi fogalmazót nevezte ki, aki rövidesen elfoglalja új hivatalát.

— **Dankó Pista szobra.** Szegeden szobrot állítanak tudvalevőleg Dankó Pistának. Most az a terv merült föl, hogy a szobrot a belvárosi temetőben, Dankó Pista sírja fölött állítsák fel, mert Dankó Pistának nincsen síremléke. Pósa Lajos, a szobor-bizottság kiküldöttje és a szobrász Margó Ede ugyan Szeged valamelyik terén szeretnék felállítani a szobrot, a kiknek azonban e kérdésben dönteniök kell, ezek a szobrot a temetőbe szánják. Pedig, ha szobor, és nem síremléknek készül Margó Ede munkája, akkor nincs értelme, hogy a temetőbe helyezték el Dankó emléket.

— **Százhárom éves asszony halála.** Oroszán a napokban hunyt el Liskay Gáspárné szül. Petzl Julianna 103 esztendőskorában. A ritka kort ért öreg asszony csak utolsó napjaiban vesztette el szellemi frissességét.

— **A tanyai gyilkos.** Szegedről jelentik: A szegedi esküdtbíróóság feltűnően súlyos ítéletet hozott tegnap egy tanyai gyilkossági ügyben. Csányi István átokháza 33 éves, családos földmives volt a vádlott, aki augusztus 13-án éjjel kapával agyonverte, azután meglopta az alvó sógorát, Vér Vincét. Őt hold föld miatt történt a gyilkosság. Csányi István bérelte a földet Szeged városától, de rosszul gazdálkodott és a bérlés jogát eladta sógorának, Vérnek. A gyilkosság előtt való este Vér Vince követelte, hogy Csányi István családjával együtt hagyja el a tanyát. Késő este a tanya elé feküdt Vér Vince, egy óráig aludhatott, amikor Csányi István kapával rátámadt és kegyetlenül verte halálra. Az agyonvert ember zsebéből azután elloptott 20 koronát s a holttestet kivonszolta a tanya mögé, 2 méter mély gödröt ásott s abba beledobta. Három hétig hiába nyomoztak a rendőrök, míg végre szeptember 6-án megjelentek Csányi István tanyáján. Feltűnt a rendőröknek, hogy a

kutyát állandóan kötve tartják, holott azelőtt mindig szabadon volt. Szabadjára eresztették tehát a kutyát, s az vad csaholással szaladt a tanya mögé és kaparni kezdett. Így találták meg Vér Vince borzalmas hulláját. Csányi István töredelmesen bevalotta a gyilkosságot. Az esküdtbíróóság gyilkosság büntetéseért és lopás vétségéért tizenöt évi fegyházra ítélte.

— **Verekedések, bicskázások.** Makó a hagymájáról, Debrecen a kolbászárol, Szeged a paprikájáról, Mindszent meg — úgy látszik — a bicskázásairól vergődik országos hírnévre. Alig mulik el vasárnap, hogy embervér ne folya. Egyik ólmosvégű füttykössel operál, a másik pofonokat osztogat, a harmadik pedig, hogy cimborája meg ne sántuljon, hát a fejét lékeli meg. Csúnya szidalmazások, éktelen istenkáromlások, a lehető legocsmányabb stílusban megnyilvánuló szóharcokat nem is említünk. Ezek jelentéktelen dolgok — minálunk. De a legkiméletlenebbül el kell itélnünk olyan emberi fajzatot, mely testvérenek, embertársának a vére szomjazik; mely a rajta esett látszólagos sérelmet olyképp torolja meg, hogy bicskát döf embertársa húsába. Azért, hogy Istentől adott életét elvegye, vagy legalább megrövidítse. Az ilyen, emberi vérszagra áhító és rendes nevelést egyáltalán nélkülöző atyafiak ellen a törvény teljes szigorát kell alkalmazni, más védekezés alig van ellene. A napnap után megismétlődő korcsmai és korcsmai kívüli verekedések és bicskázások ellen azért is kénytelenek voltunk fölemelni szavunkat, mert mint halljuk, a korcsmai hősök, a verekedők, a pofozkodók — az iparos és kereskedő segédek sorából kerülnek ki. Tehát olyan elem közül, amely magát az értelmiség közé szeretné számítani. Kiméletből most nem említünk neveket, de ha értesülésünk lesz egy újabb botrányról, kérlelhetlenül ki fogjuk őket szolgáltatni a társadalom megvetésének.

— **Ől az alkohol.** A szegedi törvényszék esküdt bíróósága egy falusi verekedés ügyet tárgyalta a múlt szombaton. A verekedés abban tér el a falusi verekedések rendes sablonjától, hogy az egyik áldozat behalt a sérüléseibe. Még a tavasszal történt, hogy Pósa József, Herceg Gáspár, Kőmives József és Mészáros István algyői emberek mulatozás közben a korcsmaiában összeveszték. Ittasan és dühösen távoztak a korcsmaiból s az utcán egymásra támadtak. Pósa József eközben bicskát rántott elő s fölhasította vele Kőmives József hasát, Herceg Gáspár meg Mészáros Istvánt szurta meg. A szerencsétlen Kőmives néhány nap alatt behalt a sérüléseibe. A szegedi törvényszék esküdt bíróósága ezt az ügyet tárgyalta a múlt szombaton. A királyi ügyészség Pósa Józsefet és Herceg Gáspárt halált okozott súlyos testi sértés büntetével vádolta meg. A vádlottak tagadták, hogy ők résztvettek volna a verekedésben. Még azt sem akarták beismerni, hogy ismernék egymást. A tanak azonban súlyosan vallottak ellenük s miután az esküdtek vediktje kimondta rájuk a vétkest, a bíróság Pósa Józsefet két évi fegyházra, Herceg Gáspárt pedig 6 havi börtönrre ítélte el.

— **Hosszu lesz a tél.** Ma kaptuk meg Meteor legfrissebb időjósását, melynek az a lényege, hogy az idei tél hosszan tart és nehezen fog kitavasodni. Ami elég baj a mai keserves, drága időben, amidőn élelemre, fűtőanyagra, ruházatra, lakbérre alig birja pénzét összekuporgatni a szegény ember. Meteor jóslása ekkép hangzik: A bekövetkezett télies idő, mely ezen évben sem találta jelzése folytán váratlanul a gazdaközönséget, egyelőre tovább tart. Tulerős fejlődésében azonban akadályozza a 27-iki teljes hold, amidőn egy nálunk nem látható fogyatkozás lesz s ezt követően még újra fejlődhetik csapadékos jelleg, de már csak gyengülőleg, úgy, hogy e hónap legvégén és december hó elején a szárazabb jelleg érvényesül alacsonyabb hőmérséklettel, különösen a 4-iki változási nap hatáskörében. A december 7-ike szeles, esetleg viharos

jelleggel. változó időjárást van hivatva hozni' követőleg hideg idővel. A 12-iki enyhült csapadékos leginkább havas jelleggel. Az enyhébb jelleg a 13. és 16-iki változási napok hatáskörében fejlődik ki jobban, melyeknek hatáskörében csapadékos is kaphatunk. Majd a 21-iki körül újra hidegebbre fordul vissza az idő, a 23-iki körül bővebb hóeséssel. December leghidegebb napjai a 26-iki változási nap befolyása közben várhatók, inkább száraz, mint csapadékos jelleggel, amely majdnem az egész hónap végéig kitart, végén azonban újabb hóesés várható. — December hó változási napjai 4, 7, 12, 13, 16, 20, 21, 23 és 26-ra esnek. Ezek közül leg-erősebb hatásuak a 7, 12, 16, 21 és 26-ikiak. A 7-iki hideg, szeles vagy viharos, a 12-iki enyhült, a 16-iki csapadékos, 21-én csapadék növekedés hóeséssel, a 26-iki erős hideg jelleggel.

— **A természet mindig a legnagyobb gyógyművész, eszközei és utai csodálatosak.** Így például a csukamájolaj is oly gyógyerőket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb izü és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „SCOTT-féle EMULSIÓ“, mely most minden gyógyszertárban kapható.

— **Boszorkánykonyha a Hunyadi-utcában.** Hajnal Jenő községi állatorvos gyönyörű szép hizott libájának gondozását Gál Rozál nevű gazdasszonyára bízta, aki Hunyadi-utcában levő lakásán féltékeny gonddal ápolta, dédelgette a 10 kilós fehér madarat. Ez a jól megtermett, pihékelő jószág — Gál Rozál nem kis rémületére — egy csillagfényes éjszaka eltűnt a bogárhátú, nádfődeles hajlékból. Nosza lett nagy lőtás-futás, keresgélés, kutatás mindenfelé. A libának sehol, semmi nyoma. Gál Rozál sehogysem tudott belenyugodni a nagy veszteségbe. Elpanaszolla baját két menyecskének, akik szomszédságában laknak és az ő megvigasztalására siettek elő. Közben még egy fiatal menyecske érkezett és ennek is elmondta Gál Rozál, hogy kegyetlen bosszút fog állani a libatolvajon. Halat süttet és a mesebeli boszorkányok csudatevő erejét hívja segítségül. A babonás nép ugyanis azt tartja, hogy ilyen esetben, amikor a lángon sístergő hal szemefényét a tolvaj is. E kegyetlen bosszútól csak akkor állana el a fürge és egyébként jószívű gazdasszony, ha a tolvaj 10 koronával megváltaná a libát olyformán, hogy neki zárt levélben elküldené a kérdéses pénzt. A három menyecske megrémülve hallgatta ezt az ördögi tervet és ijedten rebbent szét. Másnap a posta levelet hozott Rozálnak. Benne volt a 10 korona, melyet a boszorkányok csudatevésétől féltő tolvaj küldött, egy teleirt névtelen levél kíséretében. A Rozál, a csinos és fürge Gál Rozál, aki az

Melyik jobb ?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle Emulsió. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító íze miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku lofoteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle EMULSIÓ

készítésére; mert csak ez a leg- táplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

esetet bejelentette már a rendőrségnek is, most már nagyon kíváncsi a 10 korona küldőjére és addig nem vonja vissza a rendőrségnél tett panaszt, míg a tolvaj személyesen bocsánatot nem kér tőle. Ha ez megtörténik, akkor a tettes nevét titokban tartja, ellenben mégis csak halat süttet a Hunyadi-utcai boszorkánykonyhában...

— A főváros legelső fogorvosi intézete, mely az ismert szakember, Dr. Batizfalvy István tanár a műtőfogászat és a műfogászat szakorvosának vezetése alatt áll, Budapest, Károlykört 3. szám alá e célra berendezett helyiségekbe helyeztetett át. Ezen, az országban páratlan, direkt Amerikából hozott felszereléssel és gépekkel berendezett intézet már több mint 100,000 fogbetegséget, vagy foghiányt látott el sikeresen, a villamos átszűrődtetési mód segítségével, teljesen fájdalomtalanul. Az intézet élén álló vezető felügyelete és személyes közreműködése teljes garanciát nyújt az ott eszközölt fogoperációk és műfog-pótlások sikeréért, melyért a vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerése is kintuntette. Ennek dacára árai mérsékeltek. Minden felvilágosítás díjtalan. Az intézet felszerelése olyan, hogy vidékiek félnap alatt megkaphatják minden fogpótlásaikat. Levelekre az intézet azonnal válaszol.

Apró komédiák.

Névváltoztatás.

Egy vidéki városban van Eisler Pál kereskedése. Hatalmas betűkkel van kiírva, mi minden kapható ott. Többek között van Eternitpala is.

Két vidéki ember megáll az üzlet előtt, nézi a felírást, aztán azt mondja az egyik a másiknak: — Hát hogy Eisler a nevét Eternit-re magyarosította, ezt értem, de mán hogy Paliból mi a frányának lett Pala, — ezt csakugyan nem értem.

A vetélytárs.

Ez is névmagyarosítási eset. Egy közeli községben két kereskedő lakik, akik halálos ellenségei egymásnak. Mind a kettő rőföskereskedő, — innen a gyűlölet, az, ami a legfurcsább a kettő konkurenciájában, mind a kettőt Kohannak hívják.

Végre az idén az egyik elhatározta, hogy megmagyarosítja a nevét. Legalább nem lesz olyan neve, mint konkurenciájának.

— És aztán mire magyarosítja a nevét a betyár? — kérdezte a versenytárs.

— Azt hiszem, Kont-ra.

— Ugy? Nos jó, nagyot fog az az ur nézni, mert én is beadom holnap a magyarosítás iránti kérvényemet.

— Hehe! Nagyszerű! Maga is Kont-ra magyarosítja a magát?

— Szó sincs róla! Én Rekont-ra változtatom a nevem.

A „jó“ tanuló.

Egy I. polgárista nyelvtanból pótvizsgára készült. Utolsó héten tanítót is kapott, ki hivatva lett volna megtölteni a fejét a nyelvtani tudománnyal. Tölsérrrel és anyaggal szolgálhatott volna a buzgó tanító, de nem volt azon a tökfőjen olyan lyuk, amelyen a tudomány befolyhatott volna s azért a tanító minden remény nélkül küldte a boldogtalant a vizsgára. A pótvizsgán a tanító is, mint rendes hallgató, ott volt az érdeklődő publikum között. Kíváncsi volt, hogy véden-e mennyire védtelen a kérdések ellen. — A nyelvtanból pótvizsgázók külön-külön cédulán, külön-külön feladatú dolgozatot kaptak. A mi diákunk kétségbeesett ábrázattal ott ült a padban, hol a cédulát, hol a tanítóját bámulva. „Segíteni kellene éppen“ — gondolta a tanító és nagy óvatossággal, halk szóval kérdi a messze ülő fiút: Mi a feladat? E megmentő szavakra fellélekzik a gyerek és örömmel írja a tanítója szavait: „Mi a feladat? Bosszankodva látja a gyerek határtalan butaságát, ki szavát leírja szóról-szóra leírja, ahelyett hogy megmondaná a tétel címét. Ujra kérdezi a tanító, de más alakban: „Mit kell írni? Még nagyobb örömmel leírja a polgárista azt is a papirosra: „Mit kell írni?“ A düh ellepte a tanító arcát és egy harmadik kérdést megkockáztatott: „Mi a kérdésed?“ Alig hallja a fiú a tanító szavát, máris serceg a toll kezében: „Mi a kérdésed?“ Hogy a lapos gutát kikerülhesse a tanító, hirtelen felkel, ajtó felé siet, hogy friss

levegőre juthasson. Amint a boldogságtól sugárzó arc előtt elhalad, izgatottan, de kíváncsian rátekint a vizsgáló papirosára, és a feladat címe ez volt: „Írj három kérdő mondatot!“ A tanító friss levegő után kapkodott.

Emberére talált.

Egy kereskedő új gépirónót vett fel Pedáns ember, aki szereti adni a tekintélyeset. Ezért mindig nagy hangon beszél. Neki nem mindegy, hogy milyen gépirónóje van. Elébe áll tehát s a következő kérdéseket adja fel:

- Szokott majszolni, cukrot rágesálni?
- Nem uram, feleli a hölgy.
- Tájszólásban beszél?
- Nem, uram!
- Szokott kacsingatni a kollégáira, ha nincs elfoglalva?
- Nem, uram!
- Tudja, mikor kell egy t betűt és mikor két t betűt használni?
- Tudom, uram.
- Szeret minduntalan a telefonnál fiútelni?
- Nem, uram.

Itt a kereskedő egy irattasomó után nyult és újabb kérdéseken törte a fejét. Mielőtt azonban szóhoz jutott volna, a gépirónó megelőzte és most ő kezdett kérdezni:

- Rossz szívtartó szí uraságod diktálás közben?
- Mi . . . izé . . . dehog, hebegette a kereskedő elképedve.
- Ha otthon bosszusága volt, azt a gépirónón szokta kitölteni.
- Világért sem!
- Csapkod, káromkodik, ha rossz kedvében van?
- So . . . soha.
- Pöröl az alkalmazottaival, ha néha, véletlenül elkesnek?
- Nem . . .
- Tud annyit könyv nélkül a nyelvtanból, hogy megbecsüljön egy jó gépirónót?
- Azt hiszem . . . persze!
- Nos akkor fogjunk hozzá, mert az idő drága.
- Fogjunk hozzá! — ismételte a kereskedő lelkesülten. Jaj, be kedves! Tehát legyen szives, kisasszony, egy levelet lekopogni.

Figyeljen!

legyen óvatós és előrelátó akkor, midőn valami nagyobb értékű áruira van szüksége s gondolja meg, hogy hol szerzi azt be. Óvakodjunk lelkiismeretlen utazók, ügynökök bőbeszédűségétől; ne higgyen senkinek, hanem mindenekelőtt

győződjön meg

önmagá; érdeklődjön ismerőseitől, hogy melyik az a szőlő és teljesen megbízható cég, amely-nél elsőrendű gyártmányú varrógépet a legolcsóbban lehet beszerezni? Bizonyára csakhamar meg fogja tudni, hogy a

Wellisch-

féle varrógép és kerékpár gyári raktára a Mindszentben is szerte ismert feltétlen megbízható cég, amely vevőit minden tekintetben a legpontosabban szolgálja ki, mely bármilyen fizetési kedvezményt nyújt s emellett a legolcsóbb eredeti gyári árakon árusítja csakis elsőrendű

gyártmányú varrógépeit. Raktáron tartatnak: Singer családi — karikahajós: Adria, Gritzner, R. G., Kaiser, Apel, Minerva stb. stb.

A gépekkel 6 évi jótálás, mely idő alatt, sőt azon túl is, a gépek itt Mindszentben javíttatnak.

Három havi próbaidő.

Használt varrógépek, jól kijavítva, úgyszintén mindennemű varrógép- és kerékpár-részek, tű, olaj állandóan raktáron van és mindenkor a legolcsóbb áron kapható.

Javítások a más cégtől vett gépeken is juttányosan.

Használt varrógépek a legmagasabb áron becsesíttetnek! A címre tessék ügyelni:

WELLISCH VILMOSNÉ

varrógép- és kerékpár gyári raktára

SZENTES, Főter, Görög-ház

Levelezőlapon való értesítésre — vételkötelezettség nélkül — megbízottam által készséggel szolgálak árajánlattal.

Igás kocsi

még teljesen új, elköltözés miatt sürgősen eladó Hevesi Pál kovácsmesternél, Mindszentben.

A Nagy Gábor-féle

Delaware szőlőfaj

az egyedüli, melynek termesztéséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánc vele, aki soha szőlőtövet nem kezel Minden szállítványhoz utasi és mellékeltetik ingyen és ebből ki-nézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és fel-

kötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a fokszer és bimbója, vesszője télben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3—4 fűt fejlődik Valódi bőtermő leg-nemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad össze-téveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyiért kél el, mint más borok Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért A Delaware-szőlő bővebb leírását, természetének királyi köz-jegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit szí-nes kivitelben továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Ok-vetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu ár-jegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos. Kóly pösta, tavirida és távbeszélő állomás. Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Hirdetmény.

Mindszent község előljárósága közhirre teszi, hogy az országos vásárok és heti piac helypénz-szedési jog december hó 1-én Mindszent község tanácsstermében 1910. évi január 1-től, 1912. évi december 31-ig haszonbérbe adatik ki.

Tartoznak árverezők az árverés alkalmával a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül az előljáróság kezeihez letenni.

Mindszent, 1909. november 27.

Veres Sándor

biró.